

Vast voer in zoogperiode belangrijker dan gedacht

Biggen die voor spenen vast voer opnemen (eters) groeien na spenen circa 50 gram per dag sneller dan biggen die tijdens de zoogperiode geen vast voer opnemen (niet-eters). Daarnaast groeien zwaardere biggen bij spenen circa 50 gram per dag sneller dan lichtere biggen bij spenen. Dit blijkt uit onderzoek dat door Wageningen UR Livestock Research is uitgevoerd op VIC Sterksel.

Carola van der Peet-Schwering en Gisabeth Binnendijk
Wageningen UR Livestock Research
Linda Troquet
Varkens Innovatie Centrum Sterksel

Een goede voeropname rond spenen is belangrijk voor een goede darmgezondheid. In het onderzoek 'Invloed van drie dagen kunstmelk na spenen en van voersamenstelling op energieopname en *Streptococcus suis*-verschijnselen bij biggen' bleek dat de voeropname na spenen verhoogd kan worden door de biggen kunstmelk te verstrekken in de eerste dagen na spenen. In dit onderzoek kregen alle biggen vanaf 10 dagen leeftijd tot 9 dagen voor spenen een prestarter. Vervolgens werden ze in twee dagen geleidelijk overgeschakeld op een speenvoer. Aan het speenvoer was een kleurstof (0,5% ijzeroxide) toegevoegd zodat nagegaan kon worden welke biggen wel (eters) en welke geen speenvoer (niet-eters) opgenomen hadden voor spenen. Bij voeropname kleurt de mest namelijk rood door de kleurstof. Het voer werd tweemaal

daags verstrekt in een rond trogje met zes vreetplaatsen. De groei na spenen van de eters en niet-eters tijdens de zoogperiode wordt beschreven in dit artikel.

Groei van eters en niet eters

De groei van de eters en niet-eters is gevolgd vanaf spenen tot 35 dagen na spenen. De voeropname na spenen van de eters en niet-eters is niet bekend, omdat deze biggen samen in een hok lagen na spenen. De gewichtsontwikkeling van de eters en niet-eters is weergegeven in tabel 1. Uit de tabel blijkt dat van de 318 biggen in het onderzoek er 194 (is 61 procent van de biggen) speenvoer opgenomen hebben voor spenen. De overige 124 biggen (is 39 procent van de biggen) hebben geen voer opgenomen tijdens de zoogperiode. De eters en niet-eters hadden een vergelijkbaar geboortegewicht en een vergelijk-

Tabel 1

Groei van biggen die tijdens de zoogperiode wel (eter) of geen speenvoer (niet-eter) opgenomen hebben.

	Eter	Niet-eter
Aantal biggen	194	124
Gewicht:		
Geboorte (g)	1.346	1.343
Spenen (kg)	7,9	7,9
Dag 35 na spenen (kg)	23,8	22,0
Groei na spenen (g/dag):		
Week 1	198	133
Week 2	287	232
Week 3-5	571	519
Week 1-5	456	404

Tabel 2

Groei van biggen met een laag of hoog gewicht bij spenen

	Licht bij spenen	Zwaar bij spenen
Aantal biggen	159	159
Gewicht:		
Geboorte (g)	1.240	1.453
Spenen (kg)	7,0	8,7
Dag 35 na spenen (kg)	21,3	24,9
Groei na spenen (g/dag):		
Week 1	169	175
Week 2	250	281
Week 3-5	512	590
Week 1-5	407	464

GUNSTIG EFFECT NA SPENEN

Het bijvoeren van biggen tijdens de zoogperiode is heel belangrijk om de voeropname en groei van biggen na spenen te stimuleren.

Foto: Marcel Bekken

baar speengewicht. Het is dus niet zo dat eters een hoger geboortegewicht hebben of zwaarder zijn bij spenen dan niet-eters. Op dag 35 na spenen zijn de eters echter bijna 2 kg zwaarder dan de niet-eters.

In de eerste week na spenen groeien eters gemiddeld 65 g/dag sneller dan niet-eters. Ook in de tweede week na spenen en over het hele opfoktraject groeien de eters circa 50 g/dag sneller dan de niet-eters. De hogere groei komt waarschijnlijk doordat ze meer voer opnemen. Uit onderzoek van Bruininx et al. (2002) bleek namelijk dat eters meer voer opnemen en sneller groeien na spenen dan niet-eters en niet bijgevoerde biggen (zie figuur 1). Het bijvoeren van biggen tijdens de zoogperiode is dus heel belangrijk om de voeropname en groei van biggen na spenen te stimuleren. Maar de biggen moeten het voer tijdens de zoogperiode wel opnemen, anders hebben ze vergelijkbare resultaten als niet bijgevoerde biggen.

Groei lichte en zware biggen bij spenen

In het onderzoek is ook gekeken naar de groei van de lichtere en zwaardere biggen bij spenen (zie tabel 2). Uit de tabel blijkt dat de lichtere biggen bij spenen gemiddeld 7,0 kg wogen en de zwaardere biggen 8,7 kg. De lichtere biggen waren bij geboorte al ruim 200 g lichter dan de zwaardere biggen. Op dag 35 na spenen zijn de biggen met een lager speengewicht gemiddeld circa 3,5 kg lichter dan de biggen met een hoger speengewicht. In de eerste week na spenen is de groei van de lichtere en zwaardere biggen bij spenen vergelijkbaar. Soortgelijke resultaten zijn gevonden door Bruininx et al. (2002). Zij vonden dat zwaardere biggen de eerste dagen na spenen minder voer opnemen dan lichtere biggen. Dat komt waarschijnlijk doordat ze meer tijd besteden aan rangordegevechten en/of een verzadigder gevoel hebben bij spenen. Echter, in de tweede week na spenen, in week 3-5 en over het hele opfoktraject groeien de zwaardere biggen duidelijk sneller dan de lichtere biggen. Biggen met een lager geboortegewicht zijn gemiddeld lichter bij spenen en op dag 35 na spenen dan biggen met een hoger geboortegewicht. Lichtere biggen groeien langzamer tijdens zowel de zoog- als opfokperiode.

Figuur 1

Voeropname en groei na spenen van biggen die tijdens de zoogperiode geen voer (niet-eters) of wel voer (eters) opgenomen hebben of niet bijgevoerd zijn. (Bron: Bruininx et al., 2002)

